

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาความคาบเกี่ยวระหว่างการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์
สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า

ชื่อผู้เขียน : นายชัชวาลย์ เสวี

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ จรัส เ็งงวิทยา ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ วิชัย อริยะนันทกะ

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) ทั้งกฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า มีประวัติที่ก่อกำเนิดขึ้นมาเป็นเวลายาวนานคู่กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ก่อเกิดจากสิทธิธรรมชาติ คือรู้จักหวงกันสิทธิของตน เริ่มรู้จักการปกป้องสิทธิ จนกระทั่งถูกวิวัฒนาการโดยการตรากฎหมายมาบังคับใช้เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิ ซึ่งจากประวัติตามที่ได้ศึกษามา พบว่าแนวปรัชญาที่ก่อให้เกิดสิทธิทั้งกฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า มีลักษณะของการให้ความคุ้มครองที่แตกต่างกัน เมื่อสิทธิต่างๆ ได้กำหนดแนวปรัชญาในการให้ความคุ้มครองไว้แล้วอย่างชัดเจน ด้วยวิวัฒนาการของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดภาวะของการแข่งขันกันอย่างสูงในทางเศรษฐกิจการค้า เจ้าของสิทธิต่างมุ่งพัฒนารูปแบบของความคุ้มครอง โดยการขยายความคุ้มครองให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาเกิดความคุ้มครองที่คาบเกี่ยวกัน

ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักกฎหมายภาคปฏิบัติ ที่ได้บังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ได้พบเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงๆ จากการศึกษาและวิจัยพบว่าปัญหาของการให้ความคุ้มครองคาบเกี่ยว ที่เกิดขึ้นแยกได้สองลักษณะคือ

ประการแรก ลักษณะของปัญหาความคุ้มครองคาบเกี่ยวเกิดขึ้นพร้อมกัน โดยที่ สิทธิที่เจ้าของสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยเมื่อคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาแล้วได้รับความ คุ้มครองโดยผลของกฎหมายทันที เปิดช่องเพื่อขอความคุ้มครองตามกฎหมายอื่น ซึ่ง ปัญหาในข้อนี้มักจะเกิดกับสิทธิในงานอันมีลิขสิทธิ์ ประเภทศิลปประยุกต์และงานออกแบบผลิตภัณฑ์ และเกิดขึ้นจากงานอันมีลิขสิทธิ์กับเครื่องหมายการค้า โดยเหตุผลมาจาก เงื่อนไขของการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์

ประการที่สอง ลักษณะของปัญหาความคุ้มครองคาบเกี่ยวเกิดขึ้นภายหลัง เนื่อง จากเจ้าของสิทธิ ขยายความคุ้มครองของตน โดยอ้างว่าไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายห้าม ไว้ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้จากกฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า เช่น กฎหมายลิขสิทธิ์ประเภทศิลปประยุกต์ กับกฎหมายสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ กฎหมายลิขสิทธิ์กับกฎหมายเครื่องหมายการค้า กฎหมายสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ กับกฎหมายเครื่องหมายการค้า ในรูปร่างและรูปทรงของวัตถุ รวมถึงกรณีทั้งกฎหมาย ลิขสิทธิ์ประเภทศิลปประยุกต์ กับกฎหมายสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์และ กฎหมายเครื่องหมายการค้า ในรูปร่างและรูปทรงของวัตถุ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงนำมาสู่การแก้ไขโดยมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองคาบเกี่ยวโดยนำเสนอแก้ไขโดยกำหนดไว้เป็นสามประการ ในเบื้องต้น ได้แก่

1. โดยคำพิพากษาของศาล

ด้วยปัจจุบันได้มีการจัดตั้งศาลชำนาญการพิเศษ ได้แก่ ศาลทรัพย์สินทาง ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เป็นองค์กรที่สำคัญองค์กรหนึ่งที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม เป็นการถ่วงดุลย์อำนาจของกฎหมายฝ่าย บริหารอันได้แก่ กรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อมีการนำคดีขึ้นสู่ศาล ซึ่งเกี่ยวกับการบังคับ ใช้สิทธิตามกฎหมายข้างต้น ศาลสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาในเรื่องของการให้ความ คุ้มครองคาบเกี่ยวได้ ศาลจะเป็นผู้ปรับกฎหมายให้เกิดสภาพบังคับใช้ ดีความกฎหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่งในปัจจุบันมีคำพิพากษาที่ได้สร้างตำราและถือได้ว่าเป็นผลงาน ทางวิชาการไว้ หลาย ๆ คดีโดยได้วางแนวสภาพบังคับตามกฎหมาย เช่น นำหลักในเรื่อง

ของ Exhaustion of Right ซึ่งถือว่าเป็นหลักการสูญเสียสิทธิในผลิตภัณฑ์ หรือหลัก First Sale Doctrine มาบังคับใช้สร้างบรรทัดฐานให้กับระบบทรัพย์สินทางปัญญา มีคำพิพากษาในเรื่องของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย ก่อนที่จะมีกฎกระทรวงวางระเบียบออกมาใช้บังคับ รวมถึงมีคำพิพากษาเข้าไปวางหลักของข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ ได้ค่อนข้างเหมาะสม แม้ต่อมาศาลฎีกาจะพิพากษากลับก็ตาม ซึ่งการปรับใช้กฎหมายโดยศาลนั้นสามารถบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วถือว่าเป็นลำดับแรก

2. กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ในฐานะที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหารกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาทั้งระบบ ตลอดจนเป็นผู้เผยแพร่ความรู้และส่งเสริมให้ประชาชน รู้จัก รักษา และป้องกัน เกี่ยวกับการใช้สิทธิของตนในทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผู้เริ่มต้นในการที่จะจัดระเบียบการบริหารกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตนบริหารวางระเบียบหรือกำหนดระเบียบ เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครอง และเป็นการบังคับใช้กฎหมายในเบื้องต้น เพื่อมิให้เกิดความคุ้มครองที่คาบเกี่ยว ซึ่งเป็นการได้รับความคุ้มครองที่มากจนเกินไป ไม่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อสาธารณชน

3. การแก้ไขกฎหมาย

การแก้ไขปัญหาโดยการแก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองคาบเกี่ยวระหว่างลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า จะเป็นวิธีบังคับใช้ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพที่สุด แต่เนื่องจากการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย เป็นเรื่องที่กระทำได้ยากและต้องใช้เวลา แต่เพื่อการบริหารกฎหมายให้สอดคล้องตามหลักสากล จำต้องแก้ไขกฎหมาย โดยการสร้างกฎหมายขึ้นมาเพื่อเป็นแนวป้องกัน การจัดระบบของกฎหมายอาจรวมเอากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเข้าไว้ด้วยกัน วางแนวแก้ไขให้สอดคล้องกันทั้งกฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า กล่าวคือเป็นการวางข้อจำกัดในเบื้องต้นของการให้การคุ้มครองสิทธิได้โดยเฉพาะ โดยมีลักษณะข้อยกเว้นไว้ชัดเจน ซึ่งจะได้แก้ไขปัญหาของข้ออ้างว่าไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามไว้

Thesis Title : Problems Concerning the Overlap of Copyright,
Patent and, Trademark Protection

Student's Name : Mr.Chachawal Sawee

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Assoc Prof. Jaran Lengwittaya Chairperson
2. Mr.Vichai Ariyanuntaka

Intellectual property Rights, including Copyright, Patent and Trademark Law have long existed alongside human endeavor. This leads to “natural rights”, that is that humans realize the possession of their rights as well as know how to protect such rights. Until the development of laws to enforce the protection of these right, form studies it is found that philosophy of the creation of rights including Copyright, Patent and Trademark Law have their distinctive ways of protection. Rights have clearly designated the philosophy regarding the protection together with the rapid developments of Intellectual Property Rights cause the situation of fierce economic competition. The persons who own the rights find ways to develop the form of protection. By the way of increasing ways of their protection is to give the proprietor of such right the most benefit. This may cause the problem of overlapping protection.

A researcher, as a lawyer who practices and enforces Intellectual Property Law has experienced this problem. From studies and research, found the problem of overlapping protection which can be divided into 2 types :

First, characteristic of overlapping protection that happens simultaneously: The proprietor will be protected for an invention immediately, as effected by law. This widens the chance of protection to other laws. This problem usually occurs with “copyright” rights, such as in “applied art and design” as well as trademark rights, which come from the right of copyright that consequence from the condition in copyright protection.

Second, characteristic of overlapping protection that happens afterward: The proprietor broadens his right claiming that provisions of law do not prohibit such action. This is the problem caused by Copyright, Patent and Trademark Law for example, copyright law in applied art with patent law in product design, copyright law with trademark law, patent law in product design with trademark law. Figurative elements include both copyright law for applied art with patent law in design and trademark law for Figurative elements.

From these problems leads to methods of solutions providing suggestions in problem solving concerning overlap protection. Three basic solutions appears below:

1. Judgement of the Court

At present, there are the establishments of specialized court such as The Central Intellectual Property and International Trade Court. This

institution is an important driving force in fair enforcement of law. It is a balancing of power of the administration, Department of Intellectual Property. When a case is brought before the court concerning the enforcement in the use of right by the above-mentioned law. The court will be able to solve problems of overlap protection. The court will again able to adjust such law to be enforceable and interpret for the benefit use of law. These days, court's judgements are gathered in the form of books or work-studies, which have, a variety cases. The cases state the layout of the law enforcement for example the usage of "Exhaustion of Rights" (the expiration of rights against the products) or the principles of "First Sale Doctrine" is used to enforce the standard of the intellectual property system. There are court judgements regarding trademark issues that are very well known to the public before the rules of government departments are to be used. This includes the court judgements with suitable principles on the exceptions from infringement of copyright. Although the court judgement may be changed in the Supreme Court, the adaptation in usage of laws by the court will release problems, which may happen in the first step.

2. Department of Intellectual Property

Department of Intellectual Property as an administrator of the entire systems of Intellectual property law whose officials communicate and encourage people to know, maintain and protect their own intellectual property rights. It is the initiator to systemize the administration of laws by the authority given by law to administer as well as to set the procedure. This

to make it understandable and obvious in terms of the protection as basic law enforcement in order to prevent overlapping protection which leads to excessive protection that can be unfair to public.

3. Amendment of Laws

Solution by amending the laws regarding the overlap protection of copyright, patent and trademark laws can be effective but they take an enormous effort and time. For the administration of law to be in accordance with the modern principles, it becomes necessary to amend the laws. This can be done by writing of laws to prevent, systemize the laws by bring together the intellectual property laws. The solutions aim to adapt the law of copyright, patent and trademark to work in the same direction. That is to lay the fundamental restrictions for protection of rights by stating the obvious exceptions in order to eliminate the claim of "the law does not prohibit of such action".